

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji,

sporządzona w Budapeszcie dnia 16 lipca 1993 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 16 lipca 1993 r. w Budapeszcie została sporządzona Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji

Rzeczpospolita Polska i Republika Czeska, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

pragnąc rozwijać współpracę gospodarczą między obu państwami, opartą na zasadzie równości i wzajemnej korzyści,

dążąc do popierania i stwarzania korzystnych warunków do inwestowania przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,

uznając, że popieranie i wzajemna ochrona inwestycji, zgodnie z niniejszą umową, przyczynić się będzie do ożywienia przedsiębiorczości w tej dziedzinie,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Definicje

W rozumieniu niniejszej umowy:

1. Pojęcie „inwestycje” oznacza wszelkie mienie zainwestowane przez inwestora jednej Umawiającej się Strony, zgodnie z porządkiem prawnym drugiej Umawiającej się Strony, i obejmuje w szczególności, lecz nie wyłącznie:

- a) mienie nieruchome i ruchome, jak również wszelkie inne prawa rzeczowe, jak hipoteka, zastaw, prawo zatrzymania i inne prawa,
- b) akcje, udziały i obligacje spółek, jak również jakiegokolwiek inne rodzaje udziałów w spółkach,
- c) wierzytelności pieniężne lub prawa do innych świadczeń mających wartość gospodarczą związanych z inwestycją,
- d) prawa własności intelektualnej, w tym prawa autorskie, znaki towarowe, patenty, wzory przemysłowe, proces technologiczny, know-how, tajemnice handlowe, nazwy towarowe i good-will;
- e) wszelkie prawa wynikające z ustawodawstwa lub umowy oraz wszelkie koncesje lub zezwolenia wydane zgodnie z prawem, w tym koncesje na prowadzenie poszukiwań, wydobywanie, na uprawę lub eksploatację zasobów naturalnych.

Jakakolwiek zmiana formy, w której inwestycja została dokonana, nie zmienia jej charakteru jako inwestycji.

2. Pojęcie „inwestor” oznacza jakąkolwiek osobę fizyczną lub prawną, która dokonuje inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony:

- a) Pojęcie „osoba fizyczna” oznacza każdą osobę fizyczną, posiadającą obywatelstwo jednej z Umawiających się Stron, zgodnie z jej ustawodawstwem.
- b) Pojęcie „osoba prawna” oznacza — w odniesieniu do każdej Umawiającej się Strony — każdą spółkę zarejest-

rowaną lub zorganizowaną zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony i posiadającą siedzibę na terytorium jednej z Umawiających się Stron.

3. Pojęcie „przychody” oznacza kwoty uzyskane z inwestycji i obejmuje w szczególności, ale nie wyłącznie, zyski, odsetki, przyrost kapitału, udziały, dywidendy, należności licencyjne i inne należne opłaty.

Artykuł 2

Popieranie i ochrona inwestycji

1. Każda Umawiająca się Strona będzie popierać i stwarzać korzystne warunki dla inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, dokonujących inwestycji na jej terytorium, i będzie dopuszczać takie inwestycje.

2. Inwestycje dokonane przez inwestora jednej Umawiającej się Strony będą traktowane w sposób uczciwy i sprawiedliwy i będą korzystały z pełnej ochrony i bezpieczeństwa na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 3

Traktowanie narodowe i klauzula najwyższego uprzywilejowania

1. Każda Umawiająca się Strona przyzna na swoim terytorium inwestycjom i przychodom inwestorów drugiej Umawiającej się Strony traktowanie równe i sprawiedliwe i nie mniej korzystne niż przyznane przez nią inwestycjom i przychodom własnych inwestorów lub inwestycjom i przychodom należącym do inwestorów któregośkolwiek państwa trzeciego.

2. Każda Umawiająca się Strona przyzna na swoim terytorium inwestorom drugiej Umawiającej się Strony, w odniesieniu do zarządzania, utrzymywania, wykorzystania, osiągania korzyści lub rozporządzania ich inwestycjami, traktowanie nie mniej korzystne niż przyznane przez nią własnym inwestorom lub inwestorom jakiegokolwiek państwa trzeciego.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 nie mogą być rozumiane jako zobowiązujące jedną Umawiającą się Stronę do przyznania inwestorom drugiej Umawiającej się Strony traktowania, korzyści lub ułatwień, które jedna Umawiająca się Strona może przyznać inwestorom państwa trzeciego w wyniku:

- unii celnej, strefy wolnego handlu, unii monetarnej lub innych podobnych porozumień międzynarodowych bądź innych form regionalnej współpracy gospodarczej, do której każda Umawiająca się Strona należy lub do której może przystąpić;
- międzynarodowych umów lub porozumień dotyczących w całości lub głównie spraw podatkowych.

Artykuł 4

Odszkodowanie za szkody i straty

1. Jeżeli inwestycje inwestora jednej Umawiającej się Strony poniosą szkody w wyniku wojny, konfliktu zbrojnego, stanu wyjątkowego, niepokoju, powstania, rewolty lub innych podobnych zdarzeń powstałych na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, to druga Umawiająca się Strona, na której terytorium doszło do naruszenia inwestycji, przyzna inwestorowi drugiej Umawiającej się Strony — odnośnie do przywrócenia, odszkodowania za szkodę, kompensaty lub

innego zadośćuczynienia — traktowanie nie mniej korzystne niż to, które przyzna ona własnym inwestorom lub inwestorom państwa trzeciego.

2. Bez względu na postanowienia ustępu 1 tego artykułu, inwestorom jednej Umawiającej się Strony, którzy z powodu zdarzeń wymienionych w poprzednim ustępie doznali szkód lub strat na terytorium drugiej Umawiającej się Strony w wyniku:

- rekwizycji ich mienia przez siły zbrojne lub władze,
- zniszczenia ich mienia przez siły zbrojne lub władze drugiej Umawiającej się Strony, nie spowodowanego walkami zbrojnymi lub nie wynikającego z konieczności sytuacji,

zostanie przyznane sprawiedliwe i właściwe odszkodowanie za szkodę lub stratę poniesioną w wyniku rekwizycji lub zniszczenia mienia. Należne płatności będą swobodnie transferowane bez zbędnej zwłoki w wolno wymiennej walucie.

Artykuł 5

Wywłaszczenie

1. Inwestycje dokonane przez inwestora którejkolwiek Umawiającej się Strony nie zostaną znacjonalizowane, wywłaszczone lub poddane środkom wywołującym skutki równoznaczne z nacjonalizacją lub wywłaszczeniem (zwanymi dalej „wywłaszczeniem”) na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, chyba że nastąpi to w interesie publicznym. Wywłaszczenie takie dokonane będzie zgodnie z ustawodawstwem, nie będzie miało charakteru dyskryminacyjnego i będzie mu towarzyszyło postanowienie o wypłacie niezwłocznego, właściwego i skutecznego odszkodowania. Odszkodowanie takie będzie odpowiadać wartości rynkowej wywłaszczonej inwestycji, ustalonej według stanu przed wywłaszczeniem lub zanim decyzja o wywłaszczeniu stała się publicznie znana, i będzie obejmować odsetki od daty wywłaszczenia, będzie dokonane bez zbędnej zwłoki i wypłacone w walucie wolno wymiennej.

2. Zainteresowany inwestor ma prawo zażądać niezwłocznego rozpatrzenia jego sprawy w odniesieniu do wyceny jego inwestycji przez władze sądowe lub przez inny niezawisły organ Umawiających się Stron, zgodnie z zasadami określonymi w tym artykule.

3. Postanowienia ustępu 1 tego artykułu mają zastosowanie również do przypadku, gdy Umawiająca się Strona wywłaszczy aktywa spółki zarejestrowanej lub utworzonej zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym na jej terytorium i mającej siedzibę na terytorium jednej z Umawiających się Stron, a w której inwestorzy drugiej Umawiającej się Strony posiadają udziały.

Artykuł 6

Transfery

1. Umawiające się Strony gwarantują transfer płatności związanych z inwestycjami oraz transfer przychodów. Transfery będą dokonywane w walutach wymiennalnych bez ograniczeń i zbędnej zwłoki. Transfery będą obejmować w szczególności, ale nie wyłącznie:

- kapitał i kwoty dodatkowe niezbędne do utrzymania lub rozszerzenia inwestycji,
- zyski, odsetki, dywidendy i inne wpływy pieniężne,
- należności licencyjne i inne honoraria,

d) wpływy pochodzące ze sprzedaży lub likwidacji inwestycji.

2. Uposażenia osób fizycznych będą transferowane zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony, na której terytorium została dokonana inwestycja.

3. W rozumieniu niniejszej umowy przy dokonaniu transferu będą stosowane oficjalne kursy dla bieżących transakcji w dniu przekazu, jeśli z inwestorami nie zostanie uzgodnione inaczej.

Artykuł 7

Subrogacja praw

Jeżeli jedna Umawiająca się Strona lub upoważniona przez nią agencja dokona płatności na rzecz własnego inwestora w ramach gwarancji udzielonej w związku z inwestycją dokonaną na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, to druga Umawiająca się Strona uzna:

- a) ważność przejęcia każdego prawa lub roszczenia inwestora przez pierwszą Umawiającą się Stronę lub jej upoważnioną agencję, która dokonała płatności, pod warunkiem, że do przejęcia praw doszło zgodnie z ustawodawstwem lub w wyniku czynności prawnych w tym państwie, oraz
- b) że Umawiająca się Strona lub jej upoważniona agencja, która dokonała płatności, jest uprawniona z tytułu subrogacji do wykonywania praw i dochodzenia roszczeń inwestora i przejęcia zobowiązań dotyczących inwestycji.

Artykuł 8

Rozstrzygnięcie sporów inwestycyjnych między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony

1. Każdy spór, który może powstać między inwestorem jednej Umawiającej się Strony a drugą Umawiającą się Stroną, związany z inwestycjami wykonanymi na terytorium tej drugiej Umawiającej się Strony, będzie rozstrzygany między stronami sporu w drodze polubownej.

2. Jeżeli spór między inwestorem jednej Umawiającej się Strony a drugą Umawiającą się Stroną nie zostanie rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy, to inwestor będzie miał prawo przedstawić spór:

- a) Międzynarodowemu Ośrodkowi Rozstrzygnięcia Sporów Inwestycyjnych (ICSID), zgodnie z postanowieniami Konwencji o rozstrzygnięciu sporów inwestycyjnych między państwem a inwestorem państw innych, otwartej do podpisu w Waszyngtonie D.C. dnia 18 marca 1965 r., w przypadku gdy obie Umawiające się Strony staną się stronami tej Konwencji, lub
- b) arbitrażowi, lub międzynarodowemu trybunałowi arbitrażowemu ad hoc, utworzonemu zgodnie z Regulaminem arbitrażowym Komisji Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego (UNCITRAL). Strony sporu mogą w drodze pisemnej wprowadzić zmiany w tym regulaminie. Wyrok arbitrażowy będzie ostateczny i wiążący obie strony sporu.

Artykuł 9

Rozstrzygnięcie sporów między Umawiającymi się Stronami

1. Spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy będą rozstrzygane w miarę możliwości w drodze rokowań.

2. Jeżeli spór nie będzie rozstrzygnięty w ten sposób w ciągu sześciu miesięcy, to zostanie on przedstawiony na żądanie jednej z Umawiających się Stron trybunałowi arbitrażowemu zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

3. Trybunał arbitrażowy będzie utworzony dla każdej sprawy oddzielnie w następujący sposób: W ciągu dwóch miesięcy od żądania rozstrzygnięcia sprawy w drodze arbitrażowej każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego arbitra. Ci dwaj arbitrzy wybiorą obywatela trzeciego państwa, który po zatwierdzeniu przez obie Umawiające się Strony będzie mianowany przewodniczącym trybunału. Przewodniczący będzie mianowany w ciągu trzech miesięcy, licząc od dnia wyznaczenia dwóch arbitrów.

4. Jeżeli nominacja, o której mowa w ustępie 3 tego artykułu, nie zostanie dokonana, o jej dokonanie może być poproszony Przewodniczący Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Jeżeli Przewodniczący jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron lub jeżeli z innej przyczyny nie może spełnić prośby, o dokonanie nominacji będzie poproszony Wiceprzewodniczący Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Jeżeli również Wiceprzewodniczący jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron lub jeżeli z innej przyczyny nie może spełnić prośby, to o dokonanie wymaganych nominacji będzie poproszony najstarszy rangą sędzia Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, który nie jest obywatelem żadnej z Umawiających się Stron.

5. Trybunał arbitrażowy wydaje wyrok większością głosów. Taki wyrok jest wiążący. Każda Umawiająca się Strona pokrywa koszty swojego arbitra oraz koszty własnego udziału w postępowaniu arbitrażowym. Koszty przewodniczącego oraz inne koszty pokrywają Umawiające się Strony w równych częściach. Trybunał arbitrażowy ustala własny regulamin postępowania arbitrażowego.

Artykuł 10

Stosowanie innych norm i zobowiązań szczególnych

1. Jeżeli w uzupełnieniu do niniejszej umowy postanowienia umowy międzynarodowej, której stronami są Umawiające się Strony, zawierają dodatkowe regulacje, żadne postanowienie niniejszej umowy nie będzie stanowiło przeszkody, aby Umawiająca się Strona lub jej inwestor dokonujący inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony korzystali z postanowień bardziej korzystnych.

2. Jeżeli traktowanie przyznane inwestorowi jednej Umawiającej się Strony przez drugą Umawiającą się Stronę, zgodnie z jej ustawodawstwem, jest bardziej korzystne od traktowania uregulowanego niniejszą umową, to będzie miało zastosowanie traktowanie bardziej korzystne.

Artykuł 11

Zakres stosowania umowy

Postanowienia niniejszej umowy będą miały zastosowanie do inwestycji, które będą dokonane przez inwestora

jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, jak również do inwestycji już dokonanych przed datą wejścia w życie niniejszej umowy.

Artykuł 12

Wejście w życie, okres ważności, wypowiedzenie

1. Każda Umawiająca się Strona poinformuje pisemnie drugą Umawiającą się Stronę w drodze dyplomatycznej o spełnieniu jej wymagań prawnych dla wejścia w życie niniejszej umowy. Niniejsza umowa wejdzie w życie po trzydziestu dniach od daty noty późniejszej.

2. Niniejsza umowa pozostanie w mocy przez 10 lat. Jeżeli jedna z Umawiających się Stron nie wypowie jej co najmniej na rok przed upływem dziesięcioletniego okresu, ważność umowy ulegnie przedłużeniu na czas nie określony.

Następnie każda z Umawiających się Stron może ją wypowiedzieć pisemnie w terminie jednego roku.

3. W odniesieniu do inwestycji dokonanych przed wygaśnięciem niniejszej umowy jej postanowienia pozostaną w mocy przez okres dziesięciu lat od daty wygaśnięcia jej ważności.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono dnia 16 lipca 1993 r. w Budapeszcie w dwóch jednakowo brzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim i czeskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej
H. Suchocka

W imieniu
Republiki Czeskiej
V. Klaus

Po zapoznaniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 7 października 1993 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*